

Ақийда дарслари (147-дарс). Аҳли сунна мавқифи (иккинчи мақола)

18:11 / 16.08.2021 4204

حَسْبُكَ سَأَلْنَا لَوْلَا أَنْ مَأْكُوكَ لَخَدَّ نَمَوَ مِيَهَارِبُ مَأْقَمُ تَانِّي بَتَايَاهِ فِ
نَعْنِي نَعْلَلْ أَنْ إِفْرَفَكَ نَمَوَ الْيَسْبَسْ هَيْلِ إِعْطَتْ سِرْ نَمْتِي بَلْ
نَمِي لَأَغْلَا

1. «Одамлардан йўлга қодир бўлганларига Аллоҳ учун Байтни ҳаж қилмоқ бурчдир» (Оли Имрон сураси, 97-оят).

Аллоҳ таоло ҳажни иститоъати бор кишиларга фарз қилди. Яъни соғлиги кўтарадиган, моддий имконияти бор ва ҳаж қилиш воситаларига эга бўлганларига фарз қилди.

Ана ўша нарсалардан бирортаси бўлмагани туфайли ҳаж қилмаган одамни Аллоҳ иқобга олмайди.

مُكْسِفِنَّالِ اَرْيَخِ اَوْقِفْنَاوْ اَوْعِيْطَاوْ اَوْعَمْسَاوْ مُتَّعَطْتَسَا اَمَّ ءَلَلِ اَوْقَّتْ اَفْ
نَّوْحَلْفُمْ اَمْهَكَئِلْ وَاَفِ وِسْفَنِّ حُشَقُوِيْ نَمَوْ

2. «Аллоҳга қўлингиздан келганича тақво қилинг» (*Тағобун сураси, 16-оят*).

Аллоҳ таоло инсонга иститоъати, яъни имкони, қудрати етганича тақво қилишни вожиб қилди. Кимда иститоъат бўлмагани учун тақво қила олмаса, гуноҳкор бўлмайди.

مَّنْ نَّمَفْ اَسَامَتِيْ نَالْبَقْ نَمْنِيْ عِبَاتَتُمْ نِيْرَهَشْ مُاِيْ صَفْ دَجِيْ مَّنْ نَمَفْ
كَلْتَوْ وَاوْسَرَوْ ءَلَلِ اِبِ اُوْنْمُوْتَلْ كَلْدَا نِيْ كَسْمَنْ نِيْتَسْ مُاَعْطِ اِفْ عَطْتَسِيْ
مِيْلَاْ اَبَادَعَنْ نِيْرِ فَاكَلَلَوْ ءَلَلِ اُدُوْحْ

3. «Ким қодир бўлмаса, олтмиш мискинни тўйдирсин» (*Мужодала сураси, 4-оят*).

4. Аллоҳ таоло мунофиқларнинг

ءَقْشَلَا مَهِيْلَعْ تَدَعَبْ نَكَلَوْ كَوْعَبَّبْتَالِ اِدْصَاقْ اَرْفَسَوْ اَبِيْرَقْ اَضْرَعَنْ اَكْ و
مُهَسْفَنَّا نُوْكَلْ هِيْ مُكَعْمَ اَنْجَحَلْ اَنْعَطْتَسَا وَاوْلَ ءَلَلِ اِبِ نُوْفَلْ حِيْسَوْ
نَّوْبِ ذَاكَلْ مُهَّنْ اِمْلَعِيْ ءَلَلِ اَوْ

«Агар имконимиз бўлганида, албатта сиз билан чиқар эдик»,
дерлар» деган гапларини келтирган (*Тавба сураси, 42-оят*).

Ушбу оятлардаги иститоъат - қодир бўлишдан мурод асбобларнинг,
воситаларнинг саломат бўлиши ва инсоннинг имкони бўлишидир.

5. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам Имрон ибн Хусойн
розияллоҳу анҳуга: «Намозни тик туриб ўқи. Агар қодир бўлмасанг,
ўтириб, унга ҳам қодир бўлмасанг, ёнбошлаб», деганлар.

Бухорий ривоят қилган.

Бу ҳадисдаги иститоъат - қодир бўлиш ҳам асбоб ва воситаларнинг
саломат бўлишидир.

Иккинчиси: иш билан бирга бўладиган иститоъат. Бундай иститоъат бир ишни бажариш ила ўз вазифасини адо этиш имкониятидан иборатдир.

(Давоми бор)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди